

"De nøgne træer" af Tage Skou Hansen

Med omtrent 3000 timers sendetid på TV og utallige siders stof i aviserne er emnet 2. verdenskrig og frihedskæmperne en ting som vi i de sidste par måneder har hørt om til hudløshed. Ikke desto mindre mener jeg at det er et spændende emne at skrive om, da det er en epoke i Danmarks historie som ikke bør gå hen i glemsel.

Tage Skou-Hansens roman "De nøgne træer" giver et lidt andet syn på modstandsbevægelsen end det gængse hvor de stolte frihedskæmpere drager i kamp mod overmagten for til sidst at tvinge den til fode. I denne roman bliver medlemmerne af frihedsbevægelsen skildret som almindelige mennesker, med almindelige problemer som forelskelser, nederlag og usikkerhed.

Jeg vil i analysen af denne roman først starte med et kort resumé, derefter vil jeg tage fat på: Holger og Gerdas forhold, så en karakteristik af hovedpersonerne, udviklingen i forholdet mellem Holger og Kjeld og til sidst fællesskabet i gruppen.

I min konklusion vil jeg samle op på analysen, se på livssyn og fortælle om hvad der er blevet af de frihedskæmpere der overlevede krigen. Hvad med deres børn, er de på nogen måde blevet berørt af deres fædres engagement i frihedskampen ?.

Når der efter et citat står (s. xx), betyder det at det er en henvisning til romanen "De nøgne træer".

RESUMÉ

Romanens hovedperson er Holger der sammen med den noget ældre kirurg Christian beslutter sig for at starte en sabotagegruppe. Da de skal være flere end to i gruppen diskuteres flere emner -hovedsagligt af Holgers venner- og fire bliver udvalgt. Holger kører ud til hver enkelt for at høre om de er interesserede. En af disse, Kjeld, som er Holgers ven, bliver meget oprevet over Holgers henvendelse til ham da han mener at man hellere skal bruge tid på at realisere sig selv og derigennem forebygge katastrofer som krig. Han vil desuden også hellere bruge tid på at digte og passe sin kæreste.

Holger og Christian får nu alligevel samlet en gruppe og aktionerne begynder så småt. Holger

og Christians kone Gerda der altid har snakket godt sammen bliver nu elskere, og de bruger hvert evig eneste øjeblik der er tid til at se hinanden.

Et par måneder senere henvender Kjeld sig til Holger og fortæller at han har droppet digter drømmene og kæresten ham, derfor vil han gerne have lidt oprejsning ved at blive frihedskæmper. Han bliver medlem af gruppen, men han og en af gruppe medlemmerne, Leo ender aldrig med at blive fortrolige. Et par dage efter Kjelds indtræden i gruppen fortæller Christian at han vil forlade gruppen for at blive organisator i friheds organisationen. Hans sidste sabotage akt med gruppen -en natsabotage- mislykkes og det besluttes at foretage en dagaktion. Denne aktion slår desværre også grusomt fejl og Kjeld bliver, på grund af en stor portion overmod, skudt på klods hold. Christian bliver såret slemt i hånden, foden og i knæet.

Christian bliver behandlet og beslutter derefter at sejle til Sverige via Sæby. Gerda sender fra Aalborg, hvor Christian og hun opholder sig, et brev til Holger hvori hun beder ham komme. I Aalborg står den gribende afsked så. Derefter tager Holger hjem for at for at kæmpe Danmarks sag.

HOLGER OG GERDAS FORHOLD.

Forholdet mellem Holger og Gerda er lige fra starten en stor hovedløs forelskelse, der bliver overhovedet ikke tænkt på noget som helst andet. Konsekvenserne af deres kærlighed skænker de ikke en tanke. De tager slet ikke noget ansvar for deres handlinger, som da Gerda siger:

"- Som om det var noget at blive gal over. Aldrig har jeg da hørt nogen beklage sig over, at de kunne gøre hvad de ville."(s. 103)

og Holger svarer:

"- Gal? Jeg er ikke gal. Jeg er revnende ligeglad enhver kan for min skyld gøre, hvad fanden han vil."(s. 103)

Grundelementet i forholdet er erotik, og i starten bliver der knapt nok lagt nogen som helst følelser bag det. Der er ikke meget flirt og Holger pakker da heller intet ind da de for første gang er alene siger:

"- Gerda! Dejlige Gerda! Aldrig i mit liv har jeg truffet en pige, som jeg så gerne ville i seng med som dig."(s. 75)

Christian, Gerdas mand, lader som om han intet har opdaget, ja, han opfordrer ligefrem Gerda til at opsøge Holger noget mere, da han mener at Gerda har haft godt af at se andre mennesker, og at hun er blevet mere rolig og knapt så opfarende. Det ser vi da Gerda siger til Holger:

"Han sagde at jeg var blevet så omgængelig den senere tid. Efter at du var

begyndt at komme hos os. Han syntes, at vi skulle se noget mere til hinanden, og at jeg skulle tage ud med dig en gang imellem."(s. 107)

Kærligheden mellem de to brager selvfølgelig og ingen af dem er i tvivl om at det skal være dem for evigt. Til slut i bogen kommer ansvarligheden dog alligevel op i dem. Gerda vælger at tage med den sårede mand Christian til Sverige, fordi hun alligevel har en vis næstekærlighed der fortæller hende at Christians liv vil ende i ruiner hvis ikke hun bliver hos ham. Sådan udtrykker hun sig til Holger:

"Vi ti har jo oplevet det, vi ved, at det er til, og at man alligevel kun kan blive rigtig lykkelig med én. Og at man kan vælge at blive ulykkelig fordi venskabet også er til. Men måske hører de to ting, kærlighed og venskab, altid sammen."(s. 192)

Gerda vælger altså næsten frem for kæresten. De føler sig begge forpligtet over for Christian, i og med at han såres. De må give afkald på deres egen opfyldelse af livet, og gøre det moralsk rigtige, nemlig at ofre noget af sig selv og sit eget liv, for en anden.

HOLGER

Holger er en meget kynisk person, han gider ikke at høre på hvad andre har at sige, han er så at sige fuldstændig kold overfor andres problemer. Som det han tænker da Kjeld kommer til ham og spørger om han gider at høre på ham:

"Hvis jeg altså gider! Som om han levnedede mig en mulighed for at slippe."(s. 117)

Magt er også en faktor i Holgers liv. Han elsker at have kontrol over andre; Og det føler han at han får ved at kue andre. Her hvor Holger og Gerda snakker om Kjelds bekendelse om hans digteri, siger Gerda:

"Det afgørende er, at du vil herske, og at du er stærk nok til at sætte din vilje igennem, hvis det passer dig"(s. 106)

Han kan lide at se andre nede med nakken, han elsker at se en der lige tror at han er ovenpå, og så give ham dødsstødet. F.eks hvor Kjeld har fortalt om sit 500 siders ekstremt originale gude digt, og Holger siger:

"Det er morsomt med hovedtanken i dit værk, begyndte jeg. At den er så tidstypisk."(s. 92)

Kjeld går fuldstændig amok, han ved slet ikke hvad han skal sige eller gøre, og Holger elsker hvert eneste øjeblik.

Holger vil leve livet, han vil have lov til at gøre hvad han vil, og det er derfor han bliver frihedskæmper. Han er den type der ikke vil lade sig undertrykke, men kæmpe til sidste blodsdråbe.

KJELD

Kjeld den lille forvirrede medløber, der har svært ved at tage sine egne beslutninger, han har altid holdt sig tæt op af den karakterstærke Holger. Han har altid regnet med at Holger har beskyttet ham mod alle de store, fordi han ikke har kunnet holde sin mund overfor dem. Efter et besøg på en kro hvor han hører en digter tryllebinde en hel krostue, er hans eneste ønske at bliver digter, han prøver indædt at ændre sig. Han vil ikke mere følge Holger i tykt og tyndt, derfor bliver han heller ikke medlem af sabotage gruppen. Han vil hellere realisere sig selv og derigennem forebygge krige og andre katastrofer. Problemet er bare at der altså er krig på dette tidspunkt, så der er ikke meget tid til at forebygge.

Dette siger han i en samtale med Holger:

"Opbygge det indre beredskab og dermed forebygge katastrofer"(s. 40)

Kjeld er faktisk den type der bare lever hen og prøver at få det bedste ud af situationen. Men da så hans kæreste dropper ham og han selv finder ud af at han ikke er en digter, gribes han af en enorm dødstrang. Derfor opsøger han Holger for at blive optaget i gruppen; Og han opnår sit mål, han bliver skudt på en af sine aller første aktioner.

CHRISTIAN

Christian er den ældste i gruppen, og samtidig er han lederen. Og resten af gruppen er meget glade for ham, da han er en fantastisk organisator, derfor er det også så sjældent at deres sabotager slår fejl. Selv Holger der jo ellers ikke kan lide at nogen bestemmer over ham har accepteret hans tydelige overlegenhed på dette område. For som han tænker:

"Hans lederegenskaber havde vi lært at respektere, længe før vi kom i gang med sabotagen, og de var trådt endnu tydeligere frem, nu da aktionerne gik slag i slag"(s. 108)

Han er ikke fysisk stærk, men er modig, og han kan kompensere for sin fysiske svagheder ved at bruge sin lynsnare hjerne